

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-3/16

**Lucio Cesare Aquino
prieš
Belgische Staat**

(hof van beroep te Brussel prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Sąjungos teisė – Privatiems asmenims suteiktos teisės – Teismo padarytas pažeidimas – Prejudiciniai klausimai – Kreipimasis į Teisingumo Teismą – Galutinės instancijos nacionalinis teismas“

Santrauka – 2017 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas

1. *Prejudiciniai klausimai – Kreipimasis į Teisingumo Teismą – Aiškinimo klausimai – Pareiga pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą – Teismas, priimantis sprendimą, kuris pagal nacionalinę teisę gali būti toliau apskundžiamas teismine tvarka – Minėtos pareigos nebuvimas – Kasacinio skundo nenagrinėjimas dėl kasatoriaus atsisakymo bylinėtis – Poveikio nebuvimas*

(SESV 267 straipsnio trečia pastraipa)

2. *Prejudiciniai klausimai – Kreipimasis į Teisingumo Teismą – Aiškinimo klausimai – Pareiga pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą – Kasacinio skundo atmetimas dėl su procesu atitinkamame teisme susijusių nepriimtinumų motyvų – Minėtos pareigos nebuvimas – Lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų paisymas*

(SESV 267 straipsnio trečia pastraipa)

1. SESV 267 straipsnio trečia pastraipa turi būti aiškinama taip, kad teismas, kurio sprendimai pagal nacionalinę teisę gali būti skundžiami, negali būti laikomas galutinės instancijos teismu, jeigu kasacinis skundas dėl šio teismo sprendimo nebuvo nagrinėtas dėl to, kad kasatorius atsisakė bylinėtis.

Teisingumo Teismas ne kartą yra pabrėžęs, kad galutinės instancijos teismas pagal apibrėžtį yra paskutinė instancija, kurioje privatūs asmenys gali remtis Sąjungos teisėje jiems pripažįstamomis teisėmis. Galutinės instancijos teismai privalo nacionaliniu lygmeniu užtikrinti vienodą teisės normų aiškinimą (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, 34 punktą ir 2006 m. birželio 13 d. Sprendimo *Traghetti del Mediterraneo*, C-173/03, EU:C:2006:391, 31 punktą).

Tai reiškia, kad *Raad voor Vreemdelingenbetwistingen* (Užsieniečių ginčų taryba) negali būti laikoma galutinės instancijos teismu, nes jos sprendimus gali kontroliuoti aukštesnė instancija, kurioje privatūs asmenys gali remtis Sąjungos teisėje jiems pripažįstamomis teisėmis. Todėl jos sprendimai nėra nacionalinio teismo, kurio sprendimai pagal nacionalinę teisę negali būti toliau apskundžiami teismine tvarka, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnio trečią pastraipą, sprendimai.

Aplinkybė, kad pagal 2006 m. lapkričio 30 d. Karaliaus dekretu, kuriuo nustatomas kasacinis procesas Valstybės taryboje, 18 straipsnio nuostatas kasacinį skundą dėl *Raad voor Vreemdelingenbetwistingen* (Užsieniečių ginčų taryba) sprendimo pateikęs asmuo laikomas atsisakiusiu bylinėtis (ir to negalima nuginčyti), jeigu neprašė tęsti proceso per trisdešimt dienų nuo tos dienos, kai jam pranešta apie tyrėjo ataskaitą, pagal kurią skundas yra nepriimtinas arba atmestinas, neturi jokios įtakos tam, kad *Raad voor Vreemdelingenbetwistingen* (Užsieniečių ginčų taryba) sprendimai gali būti ginčijami aukštesnėje instancijoje, taigi, juos priima negalutinės instancijos teismas.

(žr. 34, 36–38 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. SESV 267 straipsnio trečia pastraipa turi būti aiškinama taip, kad galutinės instancijos teismas gali atsisakyti Teisingumo Teismui pateikti prejudicinį klausimą, jeigu kasacinis skundas atmetamas dėl su procesu tame teisme susijusių nepriimtino priežasčių, su sąlyga, kad laikomasi lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų.

Pirmiausia primintina, kad jei nėra jokio teismo skundo dėl nacionalinio teismo sprendimo, tas teismas iš esmės privalo kreiptis į Teisingumo Teismą, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnio trečią pastraipą, kai jame keliamas klausimas dėl ESV sutarties aiškinimo (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Consiglio Nazionale dei Geologi*, C-136/12, EU:C:2013:489, 25 punktas).

Iš SESV 267 straipsnio antros ir trečios pastraipų santykio matyti, kad SESV 267 straipsnio trečioje pastraipoje nurodyti teismai turi tokią pačią vertinimo diskreciją kaip ir visi kiti nacionaliniai teismai, kiek tai susiję su tuo, ar jų sprendimui priimti reikia sprendimo Sąjungos teisės klausimu. Todėl šie teismai neprivalo perduoti juose iškilusio Sąjungos teisės aiškinimo klausimo, jeigu jis nėra svarbus, t. y. tokiu atveju, kai atsakymas į šį klausimą, kad ir koks jis būtų, negalėtų turėti jokios įtakos ginčo sprendimui (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Consiglio Nazionale dei Geologi*, C-136/12, EU:C:2013:489, 26 punktas).

Todėl jeigu pagal atitinkamos valstybės narės procesinės teisės normas SESV 267 straipsnio trečioje pastraipoje nurodytame teisme pateikti pagrindai turi būti pripažinti nepriimtiniais, prašymas priimti prejudicinį sprendimą negali būti laikomas būtinu ir svarbiu tam, kad tas teismas galėtų priimti sprendimą.

(žr. 42–44, 56 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)